

Yttrande över remiss - Indelningskommitténs betänkande Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå (2018:10)

Finansdepartementet har skickat Indelningskommitténs slutbetänkande *Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå* (SOU 2018:10) på remiss. Landstinget Sörmland har inbjudits att lämna synpunkter över rubricerad remiss.

Om myndighetsgemensam regional indelning, vilka myndigheter som berörs och varför samt inom vilken geografi myndigheterna är tänkta att samverka

Landstinget Sörmland delar Indelningskommitténs bedömning att det finns ett behov av att ”återsamla staten” på regional nivå för att därigenom balansera det sektoriella perspektivet med ett territoriellt perspektiv. Sektoriseringen har både fördelar, i form av att det skapar förutsättningar för hög kompetens och effektivitet såväl som enhetlighet och likabehandling av medborgarna oavsett var i landet man bor, och nackdelar, i form av att helhetsperspektivet inom statsförvaltningen försvåras liksom samverkan myndigheter emellan och samverkan med kommuner och landsting. Detta är problematiskt. Sektoriseringen, som handlar om att statliga myndigheters verksamheter struktureras i politikområden, på grund av behoven av specialisering och arbetsfördelning, i kombination med helt olika geografiska indelningar understryker problematiken. Att åter samla staten på regional nivå ser Landstinget Sörmland som helt nödvändigt och välkomnar därför Indelningskommitténs förslag mot bakgrund av det som i övrigt förs fram i detta yttrande över remiss. Liksom Indelningskommittén ser landstinget också att det skulle främja samverkan och samordning av staten på regional nivå, till gagn för medborgare, näringsliv och civilsamhället liksom för samverkan med kommuner och landsting. En gemensam geografisk struktur skulle kunna fungera som en plattform för samverkan och därigenom skapa förutsättningar för att hantera samordningsbehoven där rätt funktioner i myndigheterna mer effektivt finner varandra och sannolikheten att beslutsnivåer matchar varandra ökar.

Landstinget Sörmland ställer sig bakom Indelningskommitténs bedömning gällande urval av myndigheter och argument för det samt tillstyrker dess förslag i slutbetänkandet.

Landstinget Sörmland ställer sig även bakom Indelningskommitténs utgångspunkter i dess arbete med geografisk indelning samt tillstyrker det förslag till regional indelning som kommittén förordar vilket innebär att de myndigheter som föreslås ska följa en gemensam indelning i sex geografiska områden. Argumenten för detta förslag, bland annat vad gäller att uppnå resurseffektivitet och begränsa omställningsstörningar, är tydliga. Landstinget tillstyrker även förslaget om en myndighetsgemensam indelning som överensstämmer med de sex sjukvårdsregionerna, men med justeringen att Halland, som i dag delas mellan två sjukvårdsregioner, ingår i samma område som Västra Götaland. För Sörmland handlar det i förslaget om en indelning, som i förslaget benämns område Mitt och som motsvarar Uppsala-Örebro sjukvårdsregion, innehållande fyra regioner och tre landsting. Argumenten för detta

förslag är tydliga, bland annat att sjukvårdsregionerna sedan lång tid är inarbetade samverkansplattformar för landstingen i hela landet, att sjukvårdsregionernas karta har mycket gemensamt rent geografiskt med flera myndigheters nuvarande indelning samt inte minst argumentet att flera myndigheter, framför allt Försvarmakten, har och måste ha en samverkan med landstingens hälso- och sjukvård. Landstingens hälso- och sjukvård är en viktig del av totalförsvaret, då det inte är aktuellt för Försvarmakten att bygga upp någon mer omfattande egen sjukvårdsorganisation. Landstinget delar Indelningskommitténs bedömning ”att det inte bara finns ett värde rent allmänt med att staten och den kommunala sektorn delar regional geografi, utan att det finns ett särskilt värde i att denna gemensamma indelning omfattar hälso- och sjukvårdens organisation.”.

Landstinget Sörmland delar bedömningen att en myndighetsgemensam indelning utifrån sjukvårdsregionerna inte är helt oproblematiske. Område Mitt blir ett stort område, det näst största till ytan, med cirka två miljoner invånare och som omfattar sju län och 80 kommuner. Samtidigt som landstinget vill behålla Uppsala-Örebro sjukvårdsregion oförändrad är det rimligt, för att uppnå det högre syftet med Indelningskommitténs förslag, att göra den möjliga justeringen i förslaget att Värmland, i stället för att ingå i område Mitt, skulle ingå i område Väst. Med denna justering skulle område Mitt omfatta sex län och ansvaret för Väneren skulle hållas samman, vilket är önskvärt både utifrån ett infrastruktur- och krisberedskapsperspektiv.

Landstinget Sörmland avstyrker Indelningskommitténs alternativa förslag om en regional indelning som motsvarar Polismyndighetens sju regioner. Det som talar emot detta alternativ är dels att det inte är resurseffektivt dels saknar sådan indelning motsvarighet inom kommunsektorn, vilket är en viktig utgångspunkt.

Om beteckning och utformning av namn på kommuner på regional nivå

Landstinget tillstyrker förslaget att beteckningen landsting ändras till region. Landstinget delar bedömningen att en viktig förändring har skett på så sätt att landstingen nu har ansvar för betydligt fler frågor som berör invånarna direkt, utöver hälso- och sjukvården, och att denna förändring är principiell till sin karaktär att det motiverar ett namnbyte. Dessutom överväger fördelarna de nackdelar som finns och som också redovisas i slutbetänkandet.

Landstinget Sörmland avstyrker förslaget om utformningen av namn på de enskilda regionerna där Indelningskommitténs förslag är att de utformas så att ordet Region placeras före namnet på respektive län och att ordet län ingår i namnet enligt följande modell: Region Norrbottens län, Region Skåne län, Region Örebro län, Region Västra Götalands län och så vidare. Slutbetänkandet redovisar inga argument varför ordet län skulle ingå i namn på de enskilda regionerna. Tvärtom har redan i dag många landsting övergått till att använda ordet Region före namnet på respektive län, exempelvis Region Norrbotten, Region Skåne och så vidare. Dessutom, i Sörmlands fall, är namnet Sörmland mer etablerat som namn jämfört med namnet Södermanland, även om det i dag inte är det formella namnet på länet. I stället för Region Södermanlands län förordar Landstinget Sörmland att det nya namnet på denna region blir Region Sörmland. Namnet Region Sörmland kommer att underlätta förståelsen bland medborgarna i länet samt skapa bättre förutsättningar att ta del av de utbud som regionen har att erbjuda.

Om landstingens, kommunernas och befolkningens synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen

Landstinget Sörmland har inga synpunkter på förslag gällande synpunkter vid ändringar i landstingsindelningen.

Om landstingens samverkansmönster

Landstinget Sörmland ställer sig bakom beskrivningen i slutbetänkandet av landstingens samverkansmönster och den av landstingen själva bedömda utvecklingen vad gäller komplexitet liksom behov av samspel och samverkan. För hälso- och sjukvården är kunskapsstyrning, nivåstrukturering och framtida utmaningar vad avser kompetensförsörjning centrala inslag.

Landstinget tillstyrker förslaget att ge Göteborgs universitet i uppdrag att löpande följa och vart fjärde år lämna en rapport till regeringen som beskriver utvecklingen av landstingens samverkan. Detta för att staten på en översiktlig nivå bättre ska kunna följa utvecklingen.

Om finansiering av förvaltningsutgifter för det regionala utvecklingsansvaret

Landstinget tillstyrker förslaget om att statsbidrag till landstingen och Gotlands kommun ska utgå från utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

LANDSTINGET SÖRMLAND

Monica Johansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Jan Grönlund
Landstingsdirektör